

Can Torah Learning Change our Character? *Talmud Torah* and *Limmud Musar*With Sarah Zager

I Talmud Torah as the Basis of Limmud Musar in R. Israel Salanter

Shulkhan Arukh YD 246	שולחן ערוך יורה דעה רמ״ו
Every Jewish man is obligated in studying Torah, whether poor or rich, whether completely healthy or suffering, whether young or very old. Even a poor man who frequents doorways (to beg) and even one with a wife and children is obligated to set a time for himself to study Torah, by day or by night, as it says, "And you shall meditate in it day and night." Gloss: And in a pressing time, even if he only read Shema in the morning or evening, it is called "It shall not be moved"	כל איש ישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורים בין בחור בין זקן גדול אפי' עני המחזר על הפתחים אפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן לתלמוד תורה ביום ובלילה שנאמר והגית בו יומם ולילה הג״ה: ובשעת הדחק אפילו לא קרא רק ק"ש שחרית (וערבית לא ימושו מפיך קרינן ביה

Or Yisrael 6	אור ישראל ו
Limmud Musar is an obligation for all people, and especially for a person who is busy [tarud] with his work. A person suffers from a great illness with respect to service of the Holy Blessed One, and it is not easy to make use of the cure of Limmud Musar, one needs a very strong treatment in order to cure such a significant illness.	לְמוּד הַמּוּסָרִי חוֹבָה עַל הָאָדָם, וּבְיוֹתֵר לְאָדָם הַּטָרוּד בַּעֲסְקְיו, וּמַחֲלָתוֹ גָּדוֹלָה בַּעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרָךְ שְׁמוֹ, אָכֵן לֹא דָּבָר קַל הוּא לְהִשְּׁתֵּשׁ בִּרְפוּאַת לְמוּד הַמּוּסְרִי, נֶגֶד מַחֲלָה הָעַזָּה הַנָּצָרֶכֶת רְפוּאוֹת גָּדוֹלוֹת:

Or Yisrael 3	אור ישראל ג
My dear friend! I have thought and judged that Limmud Musar is not like other kinds of study. There is no other kind of study whose obligation extends to all people. Women are exempt from Talmud Torah, and there is also ample room to exempt those who are downtrodden from their work, and who are not of sound mind because of their horrible occupations, God forbid—each person can be exempted from his obligation according to his situation. And one case is not like another. And as a person's condition improves, so his obligation grows; and may this increase.	יְדידִי! הַנֵּה אָנֹכִי חָשַׁבְתִּי לְמִשְׁפֶּט, למּוּד הַמּוּסְרִי הַלָּזֶה, אֵין לְךָּ לְמּוּד אֲשֶׁר יַקְּיף חִיּוּבּוֹ עַל כָּל הַנְּפָשׁוֹת, הַנָּשִׁים פְּטוּרוֹת מִתּלְמוּד תּוֹרָה, קְשֵּי יוֹם וְחַסְרֵי דַּעַת בִּמְצוּקוֹת רְעוֹת חֵס וְחָלִילָה יֵשׁ מְקוֹם הַרְבֵּה לְפָטְרָם, אִישׁ אִישׁ לְפִי עְנְיָנוֹ יְשׁוֹלֵל מֵחִיּוּבְם, לֹא רְאִי זֶה כָּרְאִי זָה, כָּל אֲשֶׁר יַרְחִיב לְאָדָם, כֵּן יִגְדַּל הַחִיּוּב וְכֵן יִרְבֶּה:

Or Yisrael 2 אור ישראל ב These are the structures of the paths of ָהֶן אֶלֶה קצוֹת דַּרְכֵי הַמּוּסָר, אוֹר בָּהִיר הוּא...אֶיךְ לֹא Musar, which is a shining light....we are נָחִישׁ מַעֲשֵׂינוּ לְהָתָקָרֵב אֱל לְמוּד הַלָּזֵה, לַעֲשׂוֹת לוֹ walking in the dark following our contemptible יָסוֹדוֹת נֵאַמְנוֹת בַּל יִמוֹט, לְבַל יַעֲבֹר עַלַיו מִקְרֵה רַעַה and debased bodily desires— how can we ַחַס וְחָלִילָה, לְהַשָּׁבִּית הָרַעֵיוֹן הַנִּשָּׂגַב הַלְּזֵה, לְזֹאת מָאֹד not speculate about the deeds that bring us נָכוֹן הַדְּבָר לְחַזְּקוֹ בְּמַסְמוֹרִים נָטוּעִים, לִקְבֹּעַ עִתִּים close to this kind of study, to make for it סָדוּרִים לְזֵה בַּכֹּל בֵּין מִנְחָה לְמַעֵרִיב strong foundations so that it will not crumble. so that no harm will come to it, God forbid? In order to allow this lofty idea to find rest, it is quite right that it should be strengthened by nails that are planted—setting aside specific times for it, each day between the afternoon and evening prayers. And a person will strengthen his fellow, and וְאִישׁ אֶת רֶעֶהוּ יָחַזֵּק וְיזָרֶז לַעֲשׁוֹת תַּחָבּוּלוֹת לְהִיוֹת he will be eager to use strategies to that this הַמּוֹעֵד נָכוֹן לָזֵה לְבַל יֵחֱסַר, וְאָם יִפָּקֵד אִישׁ אוֹ אוּלַי time [set aside for Musar study] will be proper יָהְיֵה לְשַּׁטוּ לְזָה חַס וְחַלִּילָה, אַז מֵהַנַּכוֹוְ לְפַּקּחַ עַל זָה for him, with no deficiency. And if a person הַדַּבַר, לְבַקּשׁ עֶצָה וְתַחֲבּוּלָה לְסִבּוֹל סְכְלוּתוֹ וּלְפַתּוֹת should be absent, or if Satan should take him ּלְבָבוֹ בִּדְבָרִים רַכִּים, כָּל אֱחָד לְפִי דַּרְכּוֹ וְשִׂכְלוֹ, וּבָזֹאֹת away from [his study], God forbid, then the יַוֹּסֶד הַמּוּסָרִי בְּיָתֶד נַאֲמָן: matter should be investigated, to ask for advice and strategies about how to mollify the foolishness and stupidity of his heart with soft words, each person according to his way and his intellect. And in this way, he will entrench his moral foundations with a strong stake.

II: Talmud Torah and Limmud Musar as Mutually Reinforcing—der Alter fun Kelm

Hokhmah UMusar 1:194	חכמה ומוסר חלק א סימן קצד
And the crucial thing is to try to study Musar with intellect and knowledge—and in-depth study of halakhah [ha-iyun b'limmud halakhah] is very appropriate for looking deep into Musar. And afterwards, in-depth study of Musar is appropriate for halakhah. And when he joins them together, he is raised up as an example of the verse: 'knowledge of wisdom and Musar' (Prov. 1:7), and we interpret this as meaning wisdom and Musar together specifically.	והעיקר, להשתדל ללמוד מוסר בהשכל ודעת, והעיון בלמוד הלכה מועיל מאד, לעיין היטב במוסר, ואח"כ עיון המוסר מועיל להלכה, כאשר חברם יחד החכם מכל אדם שהמע"ה - לדעת חכמה והמוסר, פי' יחד דוקא

B. Sanhedrin 6b	בבלי סנהדרין ו:
And lest the judge say 'What do I have to do	מה לי בצער הזה ת"ל עמכם בדבר משפט אין לו לדיין

with all this suffering?' And it says 'He is with you when you pass judgment' (II Chron. 19:6). A judge has only what his eyes see.	אלא מה שעיניו רואות

Hokhmah uMusar 1:11 R. Simḥah Zissel Ziv (1824–1898)

חכמה ומוסר חלק א סימן יא שמחה זיסל זיו ,הסבא מקלם

And it is said: since it is known that the Torah is not already decided in heaven, but instead it is handed over to the wise ones of the generation, who dwell on the earth, to set the holidays, to decide *kritot* and capital cases, and everything that comes before an earthly court. And in order to [determine] the halakhah of daily life as decided in heaven, 'a judge has only what his eyes see.'

אחרי כי ידוע שהתורה אינה פסוקה מן השמים, ורק נמסרה לחכמי הדור, דיירי ארץ, בקביעת מועדים, בכריתות ומיתות ב"ד, הכל כאשר נראה לב"ד של מטה, וע"י נפסק הדין בשמים להלכה למעשה, ואין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות

And so a judge must first make himself full in his character, and then, he will not be partial, and then 'a judge has only what his eyes see,' when he has eyes to see. This is not the case [he will not have eyes to see] when he has not made himself full in his character; then, he will not be suitable to be a judge.

וא"כ הלא צריך הדיין להשלים עצמו במדות תחלה, ואז לא י' משוחד, ואז אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות, כי יש לו עינים לראות, משא"כ אם לא השלים עצמו במדות, אז אינו ראוי להיות דיין,

And even if he happens to find the truth, his Torah is not Torah at all, because Torah is not decided in heaven, as it is written 'it is not in heaven' (Deut. 30:12).

אף אם פעם א' מכון אל האמת, אין תורתו תורה כלל, כי התורה אינה פסוקה מן השמים, לא בשמים היא כתיב

...

. . .

And this is what they said: 'If the teacher is similar to an angel of the Lord of Hosts, seek Torah from his mouth, and if not do not seek it' (B. Hagigah 16b).

וזהו אמז"ל "אם הרב דומה למלאך ה' צ', יבקשו תורה מפיהו ואם לאו אל יבקשו" חגיגה ט"ו ע"ב

We interpret: Because his Torah is not Torah. And this is their interpretation: 'This is the punishment of a liar: that no one listens to him' (B. Sanhedrin 89b).

פי', כי תורתו אינה תורה, וזוהי מליצתם ז"ל "כך עונשו של בדאי אף אם אומר אמת, אין שומעין לו" סנהדרין פ"ט ע"ב

And we interpret this: Because his truth is not truth, because his Torah is not Torah. And may the merciful one mercy on us, so that will have a portion in his holy Torah, which means that we will prepare ourselves with the character needed to acquire Torah. And then his Torah will be Torah and he will have a

פי', כי האמת שלו אינה אמת כי תורתו אינה תורה, והרחמן ירחם עלינו, שי' לנו חלק בתורתו ית', היינו שנכין עצמנו בהמדות הנצרכות לקנין התורה, ואז תורתו תורה, ויש לו חלק בתורה

portion in it.	
portion in it.	